

SASKE - Synnyinäisten aineenvaihduntasairauksien seulontakeskus**NÄYTTEENOTTO-OHJE, kuivaveritäplänäyte imupaperiin****Kotinäytteenotto sormenpäästä (PKU-seuranta)**

1. Pyri ottamaan näyte aina samaan aikaan päivästä, esimerkiksi aamulla. Näytekortit ja näytteenottovälineet saat mukaasi laboratorion.
2. Ota näyte ensisijaisesti keskisormesta tai nimettömästä, tarvittaessa myös etusormea voi käyttää. Pikkusormi ja peukalo ovat huonoja sormia. Älä ota näytettä aina samasta paikasta. Vaihda välillä sormea.

Näytteenottokohdan ihon tulee olla puhdas ja terve. Se ei saa olla turvonnut, mustelmainen tai tulehtunut.
3. Varmista, että kädet ovat lämpimät. Lämmitä sormenpäästä tarvittaessa verenkierron lisäämiseksi esim. juoksevan veden alla.
4. Puhdista sormenpää denaturoituun alkoholiin kostutetulla vanulla ja **anna ihon kuivua**. Näytteeseen ei saa joutua alkoholia tai muita lisäaineita.
5. Tee ihopisto sormenpään sivuun laboratorion saamallasi lansetilla: Aseta lansetti tiukasti sormenpään pehmeää osaa vasten ja paina lansetin päässä olevaa painiketta.
6. Pyyhi ensimmäinen veripisara pois puhtaalla, kuivalla vanulla.
7. Anna veren virrata pistokohtaan, kunnes siihen on muodostunut **suuri pisara**. Veren tulon lisäämiseksi voit riiputtaa sormea alaspäin ja puristaa sormea kevyesti tyvestä päin, välillä puristusta vapauttaen. Vältä kuitenkin sormenpään voimakasta puristusta aivan pistokohdan läheltä, jottei näytteeseen tule kudostenestettä.
8. Kun pistokohtaan on muodostunut riittävän kokoinen veripisara, anna pisaran koskettaa näytekortin imupaperia ja veren imeytyä itseksään kortin ympäröidylle näytealueelle. **Älä anna sormenpään ihon koskettaa imupaperia**.

Pisara on ollut riittävän suuri, jos veri on imeytynyt tasaisesti imupaperin lävitse ja imupaperiin muodostunut veritäplä on lähes ympäröidyn näytealueen kokoinen.
9. Ota näytekorttiin jokaisella näytteenottokerralla vähintään kaksi veritäplää.

SASKE - Synnynäisten aineenvaihduntasairauksien seulontakeskus

Tärkeää näytteenotossa:

- Tarkista näytekortin kääntöpuolelta, että veri on imeytynyt tasaisesti imupaperin läpi! Tällöin veritäplät näyttävät samanlaiselta sekä kortin etu- että takapuolelta.
- Veritäplän tulee olla riittävän suuri, lähes ympyröidyn näytealueen kokoinen.
- Annostele verta yhteen näyteympyrään vain kerran. Älä lisää näytettä samaan ympyrään, vaikka näytealue ei olisi täyttynyt kokonaan!
- Annostele näytettä vähintään kahteen eri näyteympyrään.
- Älä koske näytekortin imupaperiosaan sormin.

10. Lisää nimitarra näytekorttiin, jos sitä ei laboratoriossa ole lisätty. Jos sinulla ei ole nimitarraa, kirjoita korttiin nimi ja sosiaaliturvatunnus. Kirjoita näytekorttiin **näytteenottopäivämäärä ja näytteenottokellonaika**.

11. Anna näytekortin kuivua vaakatasossa huoneenlämmössä vähintään 3 tuntia.

- Älä peitä näytekorttia kuivumisen aikana.
- Älä nopeuta näytteen kuivumista lisälämmöllä.
- Älä jätä näytekorttia suoraan auringonvaloon.

12. **Kun veritäplät ovat täysin kuivuneet**, laita näytekortti puhtaaseen kirjekuoreen tai pussiin ja vie sovitusti paikalliseen laboratorioon.

(Jos lääkärin tai laboratorion kanssa on sovittu niin, voit myös lähettää näytteen itse mustakeltaraidallisessa lähetyslaatikossa alla olevaan osoitteeseen. Älä jätä näytettä ulkotiloissa olevaan postilaatikkoon. Postimerkkiä ei tarvita, vastaanottaja maksaa postimaksun.)

*Tyks Laboratoriot
Saske
Tunnus 5022566
Info T4950
21006 VASTAUSLÄHETYS*